

Bobrowniki, [4 września 1416]¹

Starosta dobrzyński Wojciech Malski wyraża wobec komtura toruńskiego [Ludwika von Landseego] satysfakcję z listownego zadeklarowania przezeń, że zamierza pozostawać z nim w dobrych relacjach, podobnie jak jego poprzednik [na urzędzie komturskim]. Dziwi go jednak, że w tym samym liście adresat poinformował go o zamknięciu dla polskich poddanych drogi i przeprawy w Złotorii, poza podróżnymi kierującymi się do Prus pieszo. [Starosta] nie wie zatem, czy adresat rzeczywiście będzie przestrzegał [obowiązującego] rozejmu, [dodaje również] że w otrzymanej korespondencji nie sprecyzowano powodu wprowadzenia wspomnianego zakazu. Nadto [dziwi się] z powodu wprowadzenia przez komtura zakazu używania drogi przez Lubicz do Polski przez poddanych pruskich, za wyjątkiem poruszających się pieszo, co dotyczy również poddanych polskich [zmierzających do Prus].

Oryg.: GSPK, XX. HA, OBA, nr 27961, pap., lac., wym. 301 × 132 mm, in dorso bardzo słaby ślad po zamykającej list pieczęci wystawcy (wosk przez papier), co uniemożliwia jej identyfikację, kustodii i papierowego paska zabezpieczającego pieczęć brak, nowożytna notatka o treści listu w języku niem.

Reg.: RHD 1/3, nr 27961.

Adres [in dorso]: ^aHonorabili viro domino ... commendatori | Thorunensi², vicino nostro dilecto.

^bSincerum favorem omnis boni cum mutua complacencia premissa! Venerabilis domine commendator! Litteris vestris nobis missis sana racione intelleximus, | in quibus scribitis, quod nobiscum amicabiliter tenere et vivere intenditis, prout vester antecessor vixit et tenuit. Et scribitis nobis, quod hominibus | nostris prohibetis equitare per nostram viam seu navigium nostrum in Slottoria³ per fluvium Drewancza⁴, nisi tamen pedestres transire vltis | permittere. Cum tamen nostri homines ad vos benivole equitare solebant, per eandem viam ad terram vestram et vestri ad nos ab antiquo tempore, ex quo talia principia incipitis, tunc non intelligimus, utrum litteras vestras scriptas super treugis pacis tenere vltis firmiter, an non. Nam ista in eisdem litteris vestris scripta non sunt, ut debetis nostris prohibere equitare per eandem viam nostram ad terram vestram, et ex quo predictis hominibus nostris per viam nostram superius expressam prohibetis equitare ad vos. Eciam prohibeatis vestris vestram viam per Lubicz⁵ ad nos equitare, nisi tamen eciam pedestres transeant, prout vos nostros tamen pedestres permittere vltis, et si previsi vestri homines per eundem viam vestram in Lubicz seu per Lubicz ad nos equitabunt, tunc quibuscumque nostris facietis equitantibus ad vos per prius expressam nostram viam hoc idem vestris equitantibus ad nos per viam vestram in Lubicz faciemus se per vos regando et vestra principia et inicia considerando et inspiciendo. Datum in castro Bobrowniky⁶ feria sexta proximo ante festum Nativitatis Virginis Marie.

Albertus Malsky capitaneus terre Dobrinensis⁷, vester vicinius.

^a Inicjał wysokości ok. 3 wersów.

^b Inicjał wysokości ok. 7 wersów.

¹ Z treści listu wynika, że adresat, czyli komtur toruński, stosunkowo niedawno objął ten urząd, ponieważ wystawca na wstępie własnego pisma wspomina, że w liście do niego krzyżacki urzędnik napisał, że zamierza z nim żyć w pokoju, podobnie jak jego poprzednik. W latach sprawowania urzędu starosty dobrzyńskiego przez Wojciecha Malskiego (1414–1421) ze zmianami na urzędzie komtura toruńskiego mamy do czynienia 7 czerwca 1416 (Ludwik von

Landsee zastąpił Jana von Selbacha), 8 września 1418 (Ulrich Zenger zastąpił von Landseego) oraz 22 października 1420 (Jobst von Hohenkirchen zastąpił Zengera, zob. Heckmann, s. 472). Z uwagi na święto Narodzin NMP, które przypada dokładnie 8 września, a list został spisany w piątek przed nim, kiedy nowy komtur sprawował już swój urząd, choć od niedługiego czasu, i podjął pierwsze decyzje, które są tematem listu, należy raczej wykluczyć rotacje w 1418 (dokładnie 8 września) i w 1422 (22 października). Wydaje się zatem, że list został spisany w 1416 (zmiana na urzędzie komturskim 7 czerwca), a jego adresatem był Ludwik von Landsee.

² *Tj. zapewne Ludwik von Landsee, komtur nieszawski 1414–1416, komtur toruński 1416–1418, 1428–1431, komtur brandenburski (pokarmiński) 1418–1422, prokurator bytowski 1425–1428, komtur gniewski 1431–1434, komtur radzyński 1434, wielki szatny 1434–1436, komtur krajowy baliwatu alzacko-burgundzkiego 1436–1443, komtur krajowy baliwatu Etsch 1443–1451 (Jähnig, s. 298, 303, 308, 310, 315, 317; Heckmann, s. 163, 178, 219, 256, 294, 296, 405, 410, 441, 472, 556).*

³ *Złotoria, wieś, gmina Lubicz, powiat toruński, woj. kujawsko-pomorskie, w średniowieczu już na terytorium należącej do Polski ziemi dobrzyńskiej.*

⁴ *Drwęca (niem. Drewenz), rzeka w północnej Polsce, prawy dopływ dolnej Wisły, przebiegała nią granica pomiędzy ziemią dobrzyńską w Królestwie Polskim a ziemią chełmińską w państwie krzyżackim (od 1454 w Prusach Królewskich).*

⁵ *Lubicz (niem. Leibitsch), nadgraniczny folwark krzyżacki na terenie komturstwa toruńskiego położony nad Drwą z przeprawą mostową, znajdowały się w nim młyny i cegielnia, obecnie wieś Lubicz Dolny, gmina Lubicz, powiatu toruński, woj. kujawsko-pomorskie.*

⁶ *Bobrowniki, wieś, dawniej miasto, gmina loco, powiat lipnowski, woj. kujawsko-pomorskie.*

⁷ *Wojciech Malski h. Nałęcz, podkomorzy łęczycki 1419–1430, kasztelan łęczycki 1430–1436, wojewoda łęczycki 1436–1453, wojewoda sieradzki 1454, ochmistrz dworu królowej Zofii Holszańskiej 1424–1436, starosta koniński 1413–1414, starosta dobrzyński 1414–1418, starosta bydgoski po 1425, a przed 1429, namiestnik króla w Wielkopolsce 1440–1447, starosta generalny Wielkopolski 1443–1447 (PSB 19, s. 383–385; UŁS, s. 46, 61, 87, 175; UKD, s. 216, 238; A. Gąsiorowski, *Starostowie wielkopolskich miast królewskich w dobie jagiellońskiej*, Warszawa–Poznań 1981, s. 44, 77; A. Szymczakowa, A. Szymczakowa, *Szlachta sieradzka w XV wieku. Magnifici et generosi*, Łódź 1998, s. 332–345; B. Czwojdrak, *Zofia Holszańska. Studium o dworze i roli królowej w późnośredniowiecznej Polsce*, Warszawa 2012, s. 218; K. G. Latocha, *Wojciech Malski (ok. 1380–1454) – wojewoda łęczycki i sieradzki oraz namiestnik królewski na Wielkopolskę*, Warszawa 2015).*